

Simona Kopinšek s
Petrom Svetino

Kopinšek: Spoštovani Peter, najinega pogovora ne morem začeti mimo predstave o Petru otroku, ki ga nadvse zanima ... kaj vse? Tako zelo ste postali prepoznavni s pisanjem za otroke in mladino ter vse druge, da vas v kateri koli svoji predstavi vidim s knjigo v roki. Koliko se motim? Kaj vse ste želeli postati kot deček?

Svetina: Kot otrok zlasti nisem bral kaj dosti knjig. Sva bila pa z bratom z njimi vseeno zasuta, ker sta oče in mama slavista in novinarja. Očetov službeni kolega je bil Jože Snoj, mamina kolegica pa Ela Peroci. Ob prepolnih policah knjig doma so bile v najini sobi tudi njune. Kot otroku mi je brala mama Kosovela in *Kitajsko liriko* v Gradnikovem prevodu in oče si je zmišljeval pravljice o Malem nočnem čuvaju. Sam sem bral gore stripov, zlasti Alana Forda. Ko je bilo mami tega kljub vsemu preveč, mi je dala komando, da moram na tri stripe prebrati knjigo po lastnem izboru. In sem izbral najmanjšo, najtanjšo, z največjimi črkami, da sem jo prebral v dvajsetih minutah, ker potem sem lahko nemoteno naprej užival v stripu. Kot otrok sem se zlasti veliko igral, z bratom in s teto Jano doma, s sošolci in prijatelji na dvorišču med bloki, eno tako lepo otroštvo je bilo. Zares brati sem začel šele v srednji šoli. Takrat sem imel bralske intervale: nekaj časa sem bral samo liriko, nekaj časa samo humor in satiro, nekaj časa samo drame. A antikvariatu na Trubarjevi

ulici v Ljubljani, tam, kjer je danes knjigarna Mohorjeve družbe, sem bil z gospo in gospodom, ki sta ga vodila, dogovorjen, da sta mi pod pultom hranila vse, kar me je zanimalo. Pa sem hodil tja na štirinajst dni in si nosil domov kupe knjig. Toliko knjig, da jih vseh tudi slučajno nisem mogel prebrati. So pa delale v sobi in v stanovanju vzdushe: po policah, po mizi, na tleh tudi. Postati sem si želel pa kriminalist, detektiv skratka. Holmesa sem prebiral podolgem in počez in Poirota in zgodbe inšpektorja Maigreta. Malo kasneje sem se odločil, da bom študiral literaturo. To je potem ostalo kot pribito do konca srednje šole. Takrat sem se z glavo odločil za medicino, naredil sprejemne izpite in šel tja. Vmes sem imel tudi obdobje, ko sem premišljeval, če bi šel k jezuitom ali pa vpisal študij lutkarstva v Pragi. Prvotna odločitev se je udejanjila po dveh letih medicine, vrnil sem se k literaturi, doštudiral slavistiko in jo študiral še malo čez, zdaj literaturo poučujem. Od srednje šole naprej knjig res nisem več puščal iz rok, vedno znova se pojavlja problem, da jih je preveč, pa ne vem več, kam bi jih odlagal.

Kopinšek: Doslej ste napisali že toliko knjig, da bi lahko začeli razmišljati o nastanku zasebne knjižnice. Vi boste seveda takoj pomislili, da se šalim ... Kaj res storite, ko zmanjkuje prostora za knjige? Vedno znova

samega sebe presenetite z izvirnimi umestitvami knjig v svoj dom, tako kot vedno znova presenečate svoje bralke in bralce?

Svetina: Bolj borna bi bila knjižnica z mojimi knjigami. Tule ob pisalni mizi jih imam vse na eni polici. Če bi jih kdo izdal vse v eni knjigi, bi je bilo pa mogoče za 472 strani, tako na komot in zračno urejenih. Ko sem se poročil, se spomnim, da sva s prijateljem iz mojega starega doma v nov dom pripeljala dve prikolicici knjig in eno prikolico vsega ostalega. Je sicer zelo lepo in stimulativno bivat med samimi knjigami, ampak počasi te pa tudi že prah začanja zdelovati. Mislim, da doma pravzaprav ne bi potreboval več kot 200 knjig. Jih je pa olala. Si tudi rečem, da bom za vsako novo knjigo, ki jo bom prinesel domov, eno staro odnesel ven. Ampak sem v tem zelo slab. Na pisalni mizi se delajo kupi. Levo od mene sta dva, visoka po 45 do 50 centimetrov, desno štirje, v skupni izmeri 80 centimetrov. Potem so knjige naslonjene še na ekran in gredo desno do roba pisalne mize. Police so polne, kakih 15 metrov v zgornjem nadstropju, kakšnih 15 v spodnjem. (O policah v službi raje niti ne bi govoril.) Za mojim hrbtom v delovni sobi so stopnice, zgoraj zazidane, nekoč so peljale v zgornje nadstropje, kjer je stanovala stara mama. Zdaj je ni več. So pa po stopnicah knjige, krasne police so to, je pa treba ob robu pustiti za stopalo prostora, da se prebiješ do vrha. Svojčas smo doma premišljevali, da bi lahko knjige pritrdili na elastike, elastike pa na strop. Če bi hotel knjigo brat, bi jo enostavno potegnil dol, ko bi nehal, bi jo pa elastika potegnila nazaj pod strop. Ker imamo v hiši visoke stropove, je bila tudi ideja, da bi povišali pod za kakih 30 cm, naredili spodaj satovje in zgoraj poklopce, pa bi knjige odlagali tja, bi jo pač vzel iz tal. Aja, na veceju imamo tudi knjižno omarico, tam so v glavnem stripi.

Kopinšek: Zdaj si vas povsem predstavljam v kakšni knjigi, zanimiv lik – pisatelj Peter, ki živi v hiši z visokimi stropi, s katerih visijo knjige ... Vaše zgodbe, pravljice, pesmi tudi nastajajo tesno povezane z življenjem.

Svetina: Literatura je seveda fikcija in ne (avto)biografija. Ima pa lahko več ali manj elementov iz otipljivega sveta. Bolj ko pišeš iz lastne izkušnje, lahko seveda tudi iz lastne izkušnje jezika, manj bo nekaj napisano na pamet, manj bo stereotipno, bolj bo vse skupaj prepričljivo. Tako mislim. Potem je pa pomembna še večšina, ki jo prineseta dolgotrajno pisanje in raziskovanje, sem sodi tudi študij. Prebiram vedno znova

kakega Čapka, Zweiga, Capusa, Galczynskega, Yourcenarjevo, Harper Lee ... Nekateri so res mojstri, no, mojstrice. Pri lastnem pisanju so mi zelo pri srcu čudaki, ne tisti, ki se to trudijo biti, ampak tisti, ki to so, ne da bi se s tem ukvarjali. So mi všeč zaradi nekonformnosti. Pa jih je, na srečo, vseh vrst. Po Ljubljani, po Pragi, povsod. Ti se potem radi sprehajajo po mojih tekstih, ja. Malo jih opazuješ, gledaš, kakšne so njihove geste, kako govorijo, kako se hahljajo sami zase, kako hodijo, kako sedijo, kako kozarec nesejo k ustom. Potem jih daš v zgodbo, pa gledaš, kako bi v določeni situaciji, v kateri se znajdejo v zgodbi, lahko reagirali, kako bi se lahko obnašali. Ni jih treba prav zelo iskati, teh čudakov. Se že pri sosedih začne.

Kopinšek: Razmišljala sem, da mi je zares redko kateri avtor znal povedati točno število izdanih knjig. Vprašanje seveda zastavim tistim, ki ste jih napisali že več kot devet. Koliko ste jih doslej vi? Veste (*smeh*)?

Svetina: Sedemnajst. Ne, saj ne. Ne vem. Tamle na polici bi jih sicer lahko preštel in bi se delal pametnega, ampak jih ne bom, bi najbrž kmalu spet pozabil. Pri deset sem še vedel, potem sem kdaj pa kdaj obnovil, da sem si zapomnil, zdaj niti tega ne počnem več. Na začetku ti je seveda super preštovati, koliko je izdanega, kasneje je super gledati ilustracije, ki ti jih po pdf-ju pošljejo z založbe, še kasneje mogoče dobro dene samo še to, da si dal zgodbo ali pesmi lahko iz glave, da imaš spet malo miru (*smeh*).

Kopinšek: Vem, da ste med tistimi, ki založbam oddajo čistopise. Obstaja kakšna stalnica pri pisanju? Razen ta, da pišete ob sredah, če sem si zapomnila prav? Imate na primer navado, da besedilo za nekaj časa odložite in se šele potem odločite za oddajo založbi?

Svetina: To razkošje si lahko privoščim, da dam iz rok, ko se mi zdi, da je besedilo za to pripravljeno. Ni se mi treba preživljati s pisanjem. To je res razkošje. In da si za pisanje ali branje ali prevajanje lahko vzamem en dan na teden, to se mi tudi zdi razkošje. Takrat ni drugega razen kak sprehod in kava z Barbaro v mestu ali kaka taka reč. Pa pisanje. Če kaj nastane, prav, če ne, tudi prav. Redko se je zgodilo, da sem besedila dajal iz rok hitro, nekajkrat mogoče za radio, ko so me prosili za kakšno pesmico, tam nisem mogel čakati dva meseca, da bi v miru pozabil na vse skupaj in potem spet na novo prebral. Sicer pa to lahko napravim. Mi je v bistvu tudi vseeno, ali izide letos ali drugo leto. Poleti sem

recimo pisal, avgusta. Septembra sem prepisoval v računalnik in ob tem pol zmetal stran. Oktobra še malo popravljam. Potem bom nekaj časa vse skupaj pustil, če bom novembra, decembra z napisanim še vedno zadovoljen, bom počasi dal iz rok, če bo koga zanimalo. Ko enkrat dam iz rok, se pa z besedilom pravzaprav ne ukvarjam več, lekturo še preglemam, korekture tudi, potem v bistvu ni več moja stvar. Lahko začnem delati kaj drugega.

Kopinšek: Kako pa je z izbiro ilustratork in ilustratorjev vaših besedil? Namignete kdaj (večinoma) urednicam (če se ne motim, delate večinoma z urednicami)?

Svetina: Z Damijanom Stepančičem naju je pripeljal skupaj pokojni urednik Mladinske knjige Vasja Cerar. Se nisva poznala, kar samo delala sva skupaj, tako, na daljavo. Odkar sva se srečala, se lahko o marsičem pogovarjava, svet drugega je vsakemu od naju blizu. Potem so uredniki videli, da ta naveza funkcionira. In ker prav veliko pa tudi ne napišem, evo, niti nisem mogel več izbirati, kar sem napisal, je dobil v roke Damijan (*smeh*). Tu in tam si uspem izposlovati, da zgodbe ali pesmice ilustrira še kdo drug (*smeh*). Zelo sem vesel recimo Petra Škerla in Ane Zavadlav in še koga. Samo Mojce Osojnik nikakor ne morem pregovoriti, da bi še kaj ilustrirala. Vsako besedilo ima svoj značaj, temu značaju ustrezno si predstavljam ilustracije in predlagam založbi ilustratorja ali ilustratorko. Ali bo tako ali ne, to je seveda njihova stvar. Večkrat imajo tudi kak svoj predlog, tudi to je zelo v redu. Konec koncev, lepo je videti, kaj je likovnik iz besedila napravil, je čisto nekaj novega, ko je vse še naslikano. Kar se urednic tiče pa: v srednji šoli smo bili v razredu trije fantje in trideset punc, na fakulteti pa dva fanta in šestdeset punc. Med puncami se dobro počutim (*smeh*).

Kopinšek: Kako se odločate, kateri založbi boste poslali nastalo besedilo?

Svetina: Po navadi je tako, da ne odhajam od založbe, če se z uredniki oziroma urednicami dobro ujamem. Take urednice so Jana Bauer, Gaja Kos in Irena Matko Lukan, z njimi delati mi je enostavno. Kateri bom kakšno knjigo ponudil, je odvisno malo od tega, kakšen okus imajo (no, kakršen okus mislim jaz, da ga imajo), bolj pa od tega, ali pri založbi še kakšna knjiga čaka na izid. Če ja, potem je na vrsti druga. Vzajemna simpatija, zaupanje in odkritost so pri temle delu dela bistveni.

Kopinšek: Doktorirali ste iz starejše slovenske poezije. Zakaj ste se odločili prav za slednje? Kdo so bili vaši profesorji? Po dobrih učiteljih se prepozna "študentova moč". Učitelji pa so tudi seveda vsi dobri avtorji in avtorice.

Svetina: Magisterij in doktorat sem želel delati iz mladinske književnosti, ampak takrat na ljubljanski slavistiki ni bilo kakšne potrebe za to področje, pokrivala sta ga najprej še profesorica Helga Glušič, malo kasneje pa Igor Saksida. Je pa bila na razpolago starejša slovenska književnost, ki bi jo moral po smrti profesorja Koruze nekdo prevzeti. Najprej jo je predaval profesor Tone Pretnar, po njegovi smrti pa Igor Grdina. Mišljeno je bilo, da jo bom prevzel jaz. Pa se je obrnilo drugače. Po doktoratu in habilitaciji mi je potekla pogodba. Spomnim se še, kako sem nekega večera konec aprila prišel na fakulteto, naložil knjige, zaklenil sobo, ključ oddal spodaj vratarju in odšel. Poezija mi je bila mnogo bližja od proze, zato sem se ukvarjal s poezijo. Zelo rad sem imel profesorja Pretnarja, predaval nam je še primerjalno slovansko književnost, spotoma sem mu kot res mojstru verzologu in prevajalcu nosil svoje prevode, da jih je komentiral. Večkrat nas je študentarijo odpeljal v gostilno Pod lipco na kavo ali čaj, on je pa zmeraj pil stock. Tam smo imeli potem predavanje. Poezije sem se tudi sam, tako kot je to s Prešernom in Mickiewiczem in mnogimi drugimi počel Pretnar, lotil s pomočjo pol literarne, pol jezikoslovne metode, ki se ji reče verzologija. Študiral sem jo v Pragi pri enem od znanih čeških verzologov in pesnikov Miroslavu Červenki. Sedeli smo za veliko mizo v njegovem kabinetu, on je razlagal, mi smo spraševali in komentirali. Takrat me je Praga udomačila. Od učiteljev se spominjam še profesorja Kmecla, ki je ob ponedeljkih zjutraj s predavanji o slovenski prozi 19. stoletja napolnil veliko predavalnico in nas vsako leto vodil po literarnih poteh Ljubljane. Pa profesorja Antona Janka, germanista, se spomnim, ki nas je na izpitu spraševal tako, da smo si lahko prvo vprašanje izbrali sami. In profesorice Helge Glušič. Ko sem prišel na fakulteto, mi je odstopila svojo pisalno mizo. Velikokrat se je iz kabineta odpravljala takrat, ko sem jaz prihajal, stala sva tam med podboji in se na dolgo pogovarjala. Ona je bila dama, zares dama. Od literatov sem se učil, no, se še učim, pri Karlu Čapku, Milošu Macourku, Zdeněku Svěráku, sami češki pripovedniki. Eden ljubših romanov mi je *Sladki četrtek* Johna Steinbecka. Od pesnikov so mi izredno pri srcu Izet Sarajlić, Tomas Tranströmer, Konstanty Ildefons Gałczyński v prevodu Lojzeta Krakarja, od naših Petra Kolmančič.

Kopinšek: Danes predavate slovensko in južnoslovanske književnosti na univerzi v Celovcu. Kako vas je življenje vodilo do poučevanja? Kako potekajo vaša predavanja? Koliko časa že poučujete v Celovcu?

Svetina: Čez nekaj let, ko bodo odšli v penzijo dve kolegici in kolega, bom drugi najstarejši na inštitutu, inventar, skratka. Petnajsto leto sem že v Celovcu. Kar se poučevanja tiče: vedno sem si želel, da mi ne bi bilo treba nastopati, tega res nisem maral. No, zdaj pa je to moja služba. Vse skupaj je šlo zelo nenačrtovano, pravzaprav. Profesorica Helga Glušič me je vprašala, če bi ostal na fakulteti. Bi. In sem študiral in bil tam. Ko se mi je pogodba iztekla in sem šel, sem mislil, da bom fakultetne prostore zapustil. Ampak kljub temu da sem bil zaposlen v Pionirski knjižnici v Ljubljani, me je zagrebški profesor Zvonko Kovač nagovoril, da sem prišel gostovat v Zagreb. Ne smete pustiti fakultetnega dela, je rekel. Nisem vedel, zakaj tako misli. Po letu in pol se je izpraznilo mesto na univerzi v Celovcu. Ker so hoteli nekoga, ki bi predaval slovensko književnost, sem se prijavil. Sprejeli so me in zdaj sem tam. Predavam več predmetov. Nekaj predavanj je preglednih, recimo slovenska književnost do moderne, slovenska književnosti 20. stoletja. Potem kakšna izbirna predavanja, Prešeren ali slovenski roman ali kakšni seminarji o literaturi in glasbi, o vprašanju centra in periferije v literaturi, o dialogu v literaturi. Mladinsko književnost imam tudi, vsak zimski semester. Sem se kljub vsemu vrnil tja, kamor sem sprva hotel (*smeh*).

Kopinšek: Spomnim se najinega srečanja, ko sva se pogovarjala o vaši slikanici *Sredi sreče in v četrtek zjutraj*, ki je izšla prav pri Sodobnosti. Ko sem vas vprašala o ozadju nastanka besedila, ste mi povedali za zelo zanimiv pripetljaj, ko vas je nekdo mimogrede nagovoril in prosil za denarno pomoč, z obljubo, da vam dolg povrne, kar se ni zgodilo, vam je pa dogodek pustil navdih (olepšano povedano). In tako je nastalo besedilo za nadvse izvirno zgodbo, ki jo je ilustrirala Kristina Krhin.

Svetina: Dve doživetji sta se tu združili. Najprej sta bili dve gospe v dunajskem mestnem parku, ki sem ju opazoval med koncertom. Po vsakem komadu se je ena priklanjala, kot da je točko izvedla sama na odru. Druga se je medtem na široko obliznila. Vse polno vrečk sta imeli na stolihi okoli sebe. Krasni gospe, naravnost za v zgodbo. Drugo doživetje je bilo, ko je nekega poletnega dne, ko ni bilo predavanj, neki možakar prišel naravnost na našo slavicistiko. Z znano in obrabljeno zgodbo, da se

mu je pokvaril avto in to. In sem ga spraševal in sva se pogovarjala. Res je poznal univerzo, videti je bilo, da je res bil eden od gradbincev, ki so jo v sedemdesetih letih delali. No, sem si rekel sam pri sebi, denar mu bom posodil. Če mi ga ne vrne, ne bom obubožal, če mi ga vrne, svet še stoji na svojem mestu. Sva šla do bankomata, dvignem novce, mu jih dam, on reče, da se bo oglasil prihodnji četrtek. Se ni. Ne v četrtek, ne v petek, ne teden dni kasneje. S tem, da kdo ne ravna pošteno, se v bistvu niti ne ukvarjam, mislim, da je v bistvu to bolj njegov problem kot moj, enkrat bo za nepoštenosti vsak sam polagal račun. Tisto, kar me je prizadelo, ni bil denar, ki sem ga posodil in ne dobil nazaj, ta je šel tako ali tako v račun eksperimenta, tudi če bi mu ga dal. Bolelo je to, da pravzaprav svet ni več stal na svojem mestu: Nekdo, ki je v stiski, te prosi za pomoč. Pomagaš mu. To se mi zdi, je običajno in človeško. E, pa ni več. Nekdo te prosi, v stiski je, ampak ti mu ne pomagaš, ker te je enkrat nekdo prinesel naokrog, in zdaj tudi tistemu ne verjameš več, ki pomoč zares potrebuje. Košček sveta se je odlomil. Pa sem ga potem z zgodbo sestavil nazaj. Ko sem to kdaj povedal, sem slišal mnogo, mnogo takih zgodb, ki so bile zelo nasprotno moji. Kljub vsemu svet še kar dobro stoji (*smeh*).

Kopinšek: Simpatičnega čudaka v bližini vašega celovškega delovnega mesta, ki ste ga ujeli v zgodbo *Kako je Feliks tekmoval s kolesom*, še srečujete?

Svetina: Ja, še. Pozdraviva se, pokramljava. Zadnjič sem ga srečal v mestu. Kako ti gre? ga vprašam. Dokler me kak človek tako prijazno pozdravi, kar v redu, mi odgovori.

Kopinšek: Predlagam, da se za nekaj vrstic premakneva k vaši pesniški zbirki za odrasle *Vsakdanje geometrije*. Izšla je letos. Pogosto mi je misel prinesla vprašanje, kako pa je s pisanjem Petra Svetine za odrasle, saj v vašem opusu prevladuje delo za otroke in mladino. Zdaj vam vprašanje o tem lahko zastavim. *Vsakdanje geometrije* kot premiki življenja, ki pravzaprav gradijo življenje samo ...

Svetina: Večina pesmi za odrasle je nastala v spokojnem času. Najbrž se spokojnost v njih tudi zrcali. Drobne reči so to po navadi. Se peljem v Prago z vlakom, pa gledam čez sedeže v vagonu, kako kondukerki kar naprej in naprej pada pramen las na oči. Popravi si ga, pa ji spet zaniha nad obraz. Taka lepa podoba, v vlaku imaš časa na pretek in opazuješ.

Nastane pesem. Ali pa na tisočerih vožnjah čez Ljubelj. Enkrat je megleno, komaj slutiš obrise dreves, drugič je sončno in se vse kopa v zlatem. Pa držiš volan in ti sonce skozi šipo greje roke. Je bil pa lani tudi zelo težek čas. Takrat je vrelo iz mene, sprehajal sem se za Savo, gledal polja, polna žita, ko sem prišel domov, se je pa kar usipalo.

Kopinšek: Zanimivo, koliko idej za krepitev radovednosti mi daje raziskovanje vašega dela za ta najin pogovor. Nikoli vas pa še nisem vprašala, kako ste začeli pisati. Kako? Oziroma zakaj? Vloge strokovnega in ustvarjalnega dela se v akademskem svetu seveda pogosto prepletajo, ne pa vedno. Ste objavljali, preden ste začeli poučevati?

Svetina: Mama mi je pripovedovala, da sem ji enkrat kot mali pobec rekel: Mami, daj, usedi se za pisalni stroj, jaz ti bom pa narekoval pravljico, da bo tako lepa kot tiste, ki jih piše teta Ela. Pravzaprav najprej nisem pisal. Spomnim se pa, da sem že v osnovni šoli prevajal, iz srbohrvaščine, Marka Twaina in Conana Doylea. Prevedel sem, oče mi je pa prevod pregledal in popravil. Sem bil precej jezen nanj, ker mi je popravljajl toliko reči (*smeh*). Med študijem sem pisal kolegicam kakšne verze v blokce, med predavanji, taka prijetna komunikacija je bila to. Ko sem začel predavati, sem pa pisal zato, da sem videl, kako se oblike, o katerih sem predaval, obnašajo. Tako je šele zares prišlo do pisanja. Zakaj za otroke, se nisem nikoli spraševal, no, se ne spomnim, da bi se. Mi je bilo kar samo po sebi umevno. Prve objave so bile v Kekcu, ampak če se prav spomnim, se je vse začelo po tem, ko sem že delal na ljubljanski filozofski fakulteti. Pa precej, preden so domov prišli otroci (*smeh*). Pisanje je potreba. Zmeraj znova se sprašujem, ali je tisto, kar napišem, res vredno objave, ali je res vredno potiskati toliko papirja. Lani, ko sem napisal pravljici *Uho sveta* in *Spoznal sem te po rdečih nogavicah*, sem imel občutek, da sem za otroke povedal vse, kar sem imel povedati. Da je to to. Več kot leto nisem ničesar napisal. Letos poleti šele spet. Pa čakam, če se mi bo po času še zdelo tako dobro, kot se mi je zdelo takrat, ko sem pisal. Po navadi sem med pisanjem nad besedilom nekritično navdušen, zato počakam, zmečem ven čim več, kar se ven zmetat da, pa še malo počakam.

Kopinšek: Letos ste znova prejeli večernico. *Molitvice s stopnic*, zbirka sedmih pesmi, je bila v finalnem izboru s še enim vašim delom, knjigo zgodb *Sosed pod stropom*. Že dve nominiranki sta velik poklon in nagrada

sama po sebi, kajne? Letos ste bili, po mojem skromnem mnenju sodeč, dvojno nagrajeni. Ob tem ste večernico prejeli drugo leto zapored. Lani ste jo dobili za knjigo *Kako zorijo ježevci*. Prvič pa ste to nagrado prejeli leta 2013, za knjigo *Ropotarna*. Kar nekaj iztočnic sem natresla v tem nagovoru. Ste vedeli, da po prejetju večernice, ki se sicer podeljuje od leta 1997, s tremi prejetimi vodite? Kje pa hranite večernice in druge nagradne spominke?

Svetina: Nagrada te doleti. Preživiš in delaš naprej. Večer rad objavi vse do zdaj nagrajene knjige, v vsakoletni prilogi pred podelitvijo vidim. Sem naštel dve večernici tudi pri Janji Vidmar. Ne vem sicer, kako to doživljajo ostali, ampak mislim, da avtorji in avtorice med seboj ne tekmujejo, tekma je potrebna zaradi prepoznavnosti nagrade in časopisa in prostor mladinski književnosti ustvarja, vse to. Sem zelo vesel, da so bile nagrajene tri knjige, to človeku na neki način lajša delo (*smeh*), sem zelo vesel, da so letos nagrajene prav *Molitvice*, ampak zelo vesel bi bil tudi, če bi na oder po nagrado šla Nataša Konc Lorenzutti. Pred leti sem pripravljajal gesla za leksikon Slovenska književnost, leksikone je svojčas izdajala Cankarjeva založba, tiste sovice, kdor se jih spomni. Dodeljeni so mi bili slovenski striparji. Med njimi tudi Marjan Manček. Spomnim se, kako sem se z njim pogovarjal o nagradah. Nagrade niso moja stvar, mi je rekel, me sicer kdaj doletijo, ampak moje je, da delam.

Kopinšek: *Molitvice s stopnic* so z drobno nitko povezane tudi z vašim prevodom molitvic znanega sodobnega slovaškega pesnika Milana Rúfusa. Knjiga, ki ste jo prevedli v slovenščino, je izbor iz njegovih dveh. Verjetno vas tako odlična dela tudi nagovarjajo k ustvarjanju. Konec koncev pa je tudi prevajanje soustvarjanje.

Svetina: Rúfusove molitvice so se me zelo dotaknile, izreka jih večinoma pesnik in nagovarja otroke. Drobna knjižica jih je. Včasih se mi zdi samo napaka, da po uspeli prvi knjižici človek izda še drugo, njeno nadaljevanje. Druga ni bila več tako prepričljiva. Iz obeh sem izbral pesmi in jih prevedel. Sicer pa je tako, ja, kot pravite, literatura rojeva literaturo. Se kar pozna zagon pri pisanju, ko oddaš kakšno prevedeno reč ali odložiš kakšno temeljito prebrano delo. Včasih grem v Cobiss preverjat, če je res kaj zraslo pri meni ali že pri kom prej. Ko bereš kako reč večkrat, jo tako ponotranjiš, da se ti zdi, da je kar tvoja. No, če je preveč dobesedno tvoja, je problem (*smeh*). Na sploh se mi zdi

prevajanje najtemeljitejše branje, ker moraš besedilo razumeti in si ga razložiti tako rekoč brez ostanka. Ampak o vseh prevajalskih finesah in refleksijah bi moral govoriti kakšen star prevajalski maček (*smeh*), pri meni je prevodov pravzaprav malo.

Kopinšek: Katera knjižna dela ste doslej prevedli?

Svetina: Prevedel sem strip Satošija Kitamure o mačku, ki ima v angleščini ime Boots. Jaz sem ga naredil kar za Franeta, ker poznam enega zdaj že upokojenega radijskega novinarja, ki je po tem, kako se znajde v življenju, temu mačku zelo podoben (*smeh*). Sicer je pa še največ prevedene lirike na polici: Vasko Popa, Ivan V. Lalić, Miroslav Holub, zdaj se počasi sestavlja izbor Ivana Slamniga. Nekaj malega sem prevedel tudi za otroke, med drugim nekaj pesmi japonskega Andersenovega nagrajenca Mičia Mada, krasna, res krasna otroška lirika, v Čebelici je izšla.

Kopinšek: Kdo pa so vaši prvi bralci, bralke? Spomnim se, da ste zgodbice iz prav tako nagrajene knjige *Kako zorijo ježevci* napisali po "sorodstvenem" naročilu nečaka, ki je potreboval besedilo za strip ali kako? So potemtakem otroci prvi, ki berejo vaša besedila?

Svetina: Ne, ne, po navadi je prva bralka urednica. Včasih prebere besedilo prej moja Barbara, včasih oče in mama. Velikokrat pa ga kar oddam založbi. Nečak mi je enkrat narisal sličico ježevca, Helge je pisalo nad njim. A mi, prosim, napišeš kakšno zgodbico, bom jaz narisal iz nje strip. Nečaka je treba ubogati. Samo je dolgo, dolgo trajalo, po mojem je vmes že čisto obupal. No, če ni prej, je pa obupal po tem, ko sem mu zgodbice končno prinesel. Spoštljivo jih je vzel, ampak mi je po nekaj dneh rekel: Ej, Peter, preveč jih je, ne bo mi zneslo, ti jih kar vzemi in naredi z njimi kaj drugega. Pa sem (*smeh*). Tudi otroka nista nikoli dovolila, da bi jima pravljice pripovedoval. Brati sem jih moral. In to samo to pa to knjigo, jasno. Enkrat samkrat se je zgodilo, da si je sine zaželel detektivke o mojstru Pipu. Po nekaj letih se je čudil: A ti si to napisal? Toliko je pri nas doma oče pisatelj (*smeh*). Pa se mi zdi to zelo, zelo prav, da je tako, oče naj bo pač oče.

Kopinšek: In če bi situacija nanekoli, da bi videla naslove knjig, ki vas trenutno bralno, raziskovalno, delovno nagovarjajo in zaposlujejo ... za katere knjige bi izvedela?

Svetina: Na enem kupu, tistem ob glavi pri postelji, je trilogija Karla Čaška *Hordubal – Povětron – Običejný život*, ta je na vrhu, spodaj je med drugim tudi Daniil Harms, reči, ki jih je pisal za otroke ali so jim jih kasneje namenili, na kupu na delovni mizi pa so Vodolazkinov *Laurus*, Vojnovičeva *Figa* in *Kronosova žetev* Mojce Kumerdej. Knjige, ki jih še nimam doma, jih bom pa kmalu imel (*smeh*), so pa zadnja zbirka kratke proze Suzane Tratnik (če prav vem, gre za izbor) pa Jesihov *Maršal* pa Kravosova zbirka *Kot suho zlato* in prevod Uspenskega, ki je izšel pri Mladinski knjigi. Pa seveda ne bo šla zato kakšna knjiga s polic, kot sem si že zdavnaj obljubil (*smeh*).

Kopinšek: Kaj pa sicer še počnete? Planinarite? Kolesarite? Imate vrt? Kakšno žival?

Svetina: Pred slabima dvema letoma smo iz zavetišča vzeli domov starejšo psičko. Sin in hčerka sta si jo zelo želela. Sta tudi že dovolj stara, da bi zanjo lahko skrbela. Ampak pes, tako sem ugotovil, si SAM zbere svojega šefa ne glede na to, kdo bi to želel biti. In že slabi dve leti hodi okrog mene kot satelitek. Grem gor, gre ona za mano. Grem dol, gre ona za mano. Grem na vece, pride počasi in s smrčkom odsune vrata: Oprosti, samo preverjam, če si tu. Ko grem delat, se usede tik ob stol in me toliko časa čisto na rahlo drega, da jo malo pobožam, potem se uleže na tla in je pisateljski pes (*smeh*). Z njo se ogromno sprehajam. Prej sem samo letal po Šmarni gori sem in tja, zdaj se pa v miru sprehajam za Savo. Ob sredah še zmeraj pijem kavo z Barbaro kje v mestu ali v Šiški, ob koncih tedna sem zelo vesel, če se srečamo s prijatelji, tako, cele familije skupaj. Ob sobotah zjutraj z enim od prijateljev ob sedmih šibam na tržnico, kjer potem pijevo kavo in pojevo vsak en ali dva rogljiča in rešujeva svet do naslednjega tedna. Sva silno uspešna (*smeh*). Pa okrog tudi rad letam. Če ne gre nihče z mano, grem kar sam. Če se da, sedet za nekaj ur k Atlantiku. Ali v Prago v restavracijo Pri Danih, na pivo pa še kaj.

Kopinšek: Modrost nilskih konjev vam v življenju pride kdaj prav (*smeh*)?

Svetina: Jasno, seveda, vsak dan. Zlasti modrosti pitona Filozofa: PINGVINOV JE VEDNO VEČ, KOT SI MISLIŠ (*smeh*).